

2001. gada aprīlī, Nr. 11

OKUPĀCIJAS MUZEJA *APKĀRTRAKSTS*

“OKUPĀCIJAS MUZEJA DARBS VELTĪTS
PIEMIŅAI, PATIESĪBAI, APSKAIDRĪBAI”
AKADEMIĶIS JĀNIS STRADIŅŠ

NO LABA PRĀTA UN SIRDS

No fotogrāfijām senām pretī nāk zeme, kurai līdzīgas nav nevienas. Robainām robežām kā kļavas lapa, ceļu līčloču šūpām, upju un ezeru miglām, ar mūžzaļām birzīm un norām. Ij tam, kas jau redzējis pasauli visu, vaigs noraso, ieraugot pakalnus kopš aizlaikiem senču artos. Šī zeme kopš jūnija baisā un marta nes sevī biedīgas zīmes, apsūdzot, pieminot, lūdzot.

Bedre pie bedres – te daudzi ar saknēm ir rauti. Te drupas, pār kurām vēl šobaltdien klūpam un celties spējam vien roku rokā. Nav cilvēkam viegli no sava “es” pie otra “tu” nokāpt. Vaicājums: “Kā es palīdzēt varu?”, nākdams no laba prāta un sirds, ļaunuma darīto nolīdzina un gājumus daudzos kā vārdus teikumā saista.

Ļoti, ļoti ir jāvēlas dziedināt dzimteni savu. Sūrās domas par garu, kas tik daudzos ir saliekts, lai neteiktas paliek. No laba prāta un sirds lai kļūstam pieturas zīmes, ko Dievs teikumā saliek. Lai pasaule lasa, un brīnās: “Latvija tiešām ir skaista!”

*Varavīkšņo zeme,
Acis skrien apkārt
Apslēptos dārgumus
Vēlreiz un atkal skatīt.
Virs katra tīruma
Savs debesu arājs – cīrulis.*

*Nav tiesa,
Ka pavasaris ir īss.
Visiem mums reiz
Saule piebikstīs,
Un kam saknes ir dzīvas,
Tas modīsies.*

APSVEICAM

2000. gada valsts svētku priekšvakarā par Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieku kļuva Okupācijas muzeja fonda padomes priekšsēdis un vēsturnieks profesors Paulis Lazda, bet par Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri kļuva muzeja izglītības programmas darbiniece un sabiedrisko lietu koordinatore Dagnija Staško.

Pēc apbalvojuma saņemšanas. No kreisās: Dagnija Staško, Paulis Lazda un muzeja izpilddirektore Gundega Feldmane-Zāns.

Godājamie muzeja draugi un atbalstītāji!

Latvijas Okupācijas muzeja darbs ir tikpat plašs un nebeidzams kā ilgie postītāji gadi, kas bija jāpārcieš Latvijas valstij, iedzīvotājiem un tautas dvēselei.

Kopš 1993. gada vasaras, kad muzejs vēra durvis, te viesojušies kā Latvijas iedzīvotāji, tā ārzemju viesi – tūristi, žurnālisti un ārvalstu valdību pārstāvji. Muzeju apmeklējušas skolēnu grupas, lai iepazītos ar te izstādīto; muzejā rīkoti skolotāju semināri; atsevišķas izstādes vestas uz tālākām pilsētām un lauku novadiem.

Latvijas valdība 1998. gadā iekļāva muzeja apmeklēšanu ārzemju oficiālo viesu vizīšu protokolā.

Muzeja uzdevums ir skaidrot pasaulei par "zudušajiem" gadiem, kad Latvija bija izolēta no pārējās pasaules. Muzejs izveidojis ceļojošo izstādi "Latvija atgriežas Eiropā", kura stāsta par Latvijas neatkarības gadiem, okupācijas laiku un atgūtu neatkarību. Šī izstāde bija skatāma Eiropas Parlamentā Briselē, tad Eiropas Padomē Strasbūrā, pēc tam Eiropas Savienības vēstnieku sanāksmē Lisabonā, Portugālē. Izstāde ceļoja arī uz Oslo, Kopenhāgenu, Parīzi, Varšavu, Lježu, Luksemburgu, Norčēpingu un Stokholmu.

Nākamo gadu laikā esam iecerējuši rīkot vairākas atceres izstādes: 14. jūnija deportācijas, vācu okupācijas pirmais gads, latviešu karavīru un jūrnieku likteņi Otrā pasaules karā. Ir paredzēts arī parādīt okupāciju vairāku latviešu ģimeņu likteņu stāstos.

Mūsu darbs ir bijis iespējams tikai ar visas sabiedrības, ar visu jūsu, kam rūp Latvijas izdzīvošana un nākotne, atbalstu. Mēs no sirds pateicamies par jūsu devumu un ļoti ceram, ka saņemsim jūsu atbalstu un palīdzību arī nākotnē.

Ar patiesu cieņu,
Paulis Lazda,

Latvijas Okupācijas muzeja fonda padomes priekšsēdis

OMF GODA PADOME

Dr. Georgs Andrejevs – Latvijas vēstnieks Eiropas Padomē, Latvijas Republikas ārlietu ministrs no 1992. gada līdz 1994. gadam

Vizma Belševica – dzejniece

Pauls Gobls – "Radio Brīvā Eiropa" / "Radio Brīvība" vicedirektors

Ojārs Kalniņš – Latvijas Institūta direktors, Latvijas vēstnieks ASV no 1993. gada līdz 2000. gadam

Dr. Dītrihs A. Lēbers – Ķīles Universitātes tieslietu profesors

Dr. Jānis Stradiņš – Latvijas Zinātņu akadēmijas profesors

Dr. Heinrihs Strods – Latvijas Universitātes vēstures profesors

Guntis Ulmanis – Latvijas Valsts prezidents no 1993. gada līdz 1999. gadam

Dr. Vaira Vīķe-Freiberga – Latvijas Valsts prezidente

Okupācijas muzeja ceļojošā izstāde līdz šim ir apceļojusi trīs Austrālijas pilsētas. Pirmā bija Melburna. Izstādi uz 25 planšetēm sagatavoja Dāvids Dārziņš – Latviešu Apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē (LAAJ) vicepriekšsēdis Viktorijā. Viņš arī izgatavoja koka kasti, kurā izstādes ceļo pa Austrāliju. Izstādi Sidnejā sagatavoja Latvijas Republikas Goda konsuls Jaundienvidvelsā un Kvīnslandē Vidvuds Koškins un to atklāja Parlamenta apakšnama spīkers Džons Marijs (*The Hon. John Murray M.P.*). Adelaidē izstādi atklāja Latvijas valsts dibināšanas 82 gadu atceres sarīkojumā. Sarīkojumu vadīja Dienvidaustrālijas Latviešu organizācijas apvienības piekšēde Dace Dārziņa. Izstādes atklāšanā piedalījās Dienvidaustrālijas premjers Džons Olsens (*The Hon. John Olsen M.P.*). Visas izstādes bija labi apmeklētas. Veiskmīgi turpinās arī ziedojumu vākšana muzejam.

Tā mums ziņo Ruta Birzule – Okupācijas muzeja pārstāvē Austrālijā.

NO 2000. GADA 1. OKTOBRA LĪDZ 2001. GADA
1. MARTAM MUZEJU APMEKLĒJUŠI 10603 CILVĒKU,
TAI SKAITĀ IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS IETVAROS –
1530 SKOLĒNI (70 GRUPAS).

MŪSU VIESI

Laikā no pagājušā gada septembra līdz šā gada martam Okupācijas muzeju ir apmeklējuši daudzu valstu vadītāji un amatpersonas.

2000. gada 4. septembrī – 30 NATO Parlamentārās asamblejas locekļi.

2000. gada 10. oktobrī – Grieķijas Valsts prezidents Konstantīns Stepanopouloss.

Grieķijas Republikas prezidents Konstantīns Stepanopouloss un OM valdes priekšsēdis Valters Nollendorfs

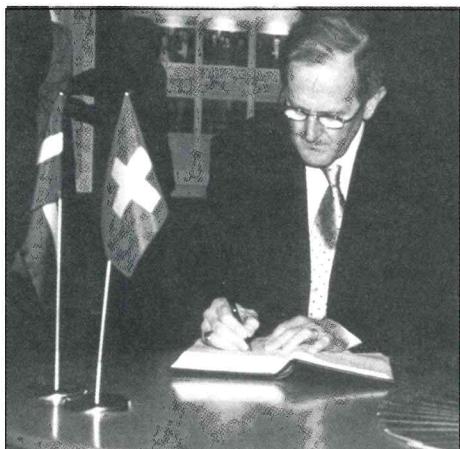
2000. gada 15. oktobrī – VFR Bundestāga delegācija.

2000. gada 28. oktobrī – Beļģijas parlamenta delegācija.

2000. gada 6. novembrī – Slovākijas ārlietu ministrs Edvards Kukauss un LR ārlietu ministrs Indulis Bērziņš.

2000. gada 9. novembrī – VFR bijušais tieslietu ministrs un fonda "Piemīja, atbildība un nākotne" valdes loceklis Hanss Otto Brautigams.

2000. gada 17. novembrī – ārvalstu vēstnieki un Chargé d'Affairs no Bosnijas un Hercegovinas, Indijas, Indonēzijas, Kuveitas, Pakistānas, Rumānijas un Venecuēlas.

2000. gada 18. decembrī – Šveices ārlietu ministrs Jozefs Deiss ar delegāciju.

2000. gada 14. decembrī – Rietumeiropas Savienības asamblejas prezidents Klauss Bīlers, asamblejas ģenerālsekretāra vietnieks Aiks Buršārs un asamblejas prezidenta palīgs Mihaels Hilgers.

2001. gada 12. janvārī – Lielbritānijas armijas pārstāvji.

2001. gada 5. februārī – Somijas Republikas premjerministrs Pāvo Liponens.

2001. gada 11. februārī – Beneluksa Starpparlamentu Konsultatīvās padomes delegācija.

2001. gada 12. februārī – Zviedrijas vicepremjere Lēne Hjelma Vallena.

2001. gada 16. februārī – Francijas institūta un Humanitāro un politisko zinātnu akadēmijas prezidents 2001. gadā Tjerī de Monbriāls un LR vēstniece Francijā Sandra Kalniete.

2001. gada 28. februārī – Horvātijas Republikas parlamenta priekšsēdētājs Zlatko Tomšičs un LR vēstniece Horvātijas Republikā Aija Odiņa.

2000. gada 20. novembrī – Izraēlas–Latvijas Parlamentārās sadarbības grupas priekšsēdētājs Genādijs Rigers un grupas loceklis Viktors Braliovskis.

2000. gada 1. decembrī – Nīderlandes parlamenta delegācija.

"Sirds man pieder Latvijai"

Alise Elvīra Buša, uzzinājusi par Izglītības programmas rīkoto ziedojumu akciju skolām, lai tās varētu iegādāties Okupācijas muzeja izdoto mācību līdzekli "Dokumenti liecina. Dokumentu izlase Latvijas vēsturē 1939–1991", dāvināja 10 grāmatas eksemplārus vispirms savām skolām – Strautiņu pamatskolai, Alūksnes ģimnāzijai un Jelgavas Spīdolas skolai. Pēc tam nāca dāvinājumi citām Latvijas skolām. Katrā no tām mācās vai strādā kāds viņas radinieks. "Šās dienas skolnieki un studenti būs tie, kas veidos Latviju rīt, un tiem ir jāzina pareizā Latvijas vēsture, un, zinot patiesību, tie milēs savu Latviju un iecels to Saulītē. Dievs man ir nolēmis dzīvot Amerikā, bet sirds man pieder Latvijai," raksta 96 gadus vecā Buša kundze. Paldies viņai par dāsno sirdi!

VIDEOLIECĪBU PROJEKTS

In memoriam

Indulis Kažociņš (1917–2000) – Latvju Jaunatnes organizācijas vadītājs, Vācu gaisa spēku palīgdieneša leitnants, miris Lielbritānijā.

Rodions Liepiņš (1912–2000) – skolotājs no bijušā Abrenes aprīņķa, dienējis vācu armijā, miris Latvijā.

Klāvs Piķelis (1908–2000) – II Pasaules kara beigās devies trimdā, miris Lielbritānijā.

Jānis Vitols (1915–2000) – dienējis vācu armijā, miris Lielbritānijā.

Jānis Zaķis (1922–2000) – leģionārs, miris Lielbritānijā.

Pēteris Brizovskis (1909–2000) – Bērzaunes pagasta "Pīgēnu" māju saimnieks, leģionārs, miris Lielbritānijā.

No 2000. gada 1. septembra līdz 2001. gada 1. martam Videoprogrammas ietvarosnofilmētas 48 personas 81 stundas garumā. Turpinām filmēt arī videoreportāžas, no 2000. gada 1. septembra ir piefilmētas vēl 9 stundas.

* * *

Jebkura videoliecība saistībā ar cilvēku represijām, ko Latvijā īstenoja padomju okupācijas režīms, ir dramatiska un daudzreiz arī traģiska.

Katrā trešajā liecībā atklājas arī Latvijas jaunāko laiku vēsturē vēl nezināmas tēmas un fakti.

Pēckara okupētajā Latvijā čeka stingri raudzījās, lai tautā mutvārdū veidā netiktu pārnesti šie traģiskie notikumi. Represīvā sistēma dažādos veidos visus piespieda klusēt. Toreiz nevarēja būt runa par audio ierakstiem, kaut gan Okupācijas muzejā glabājas atmiņu stāstījumi arī no 1967. gada, saistībā gan ar pirmskara dzīvi Latvijā.

Ieskatam piedāvājam traģisku notikumu virknī no Ainas Lesiņas (dz. Purviņa) dzīvesstāsta. Kāds liktenis piemeklēja

Vidzemes zemnieku ģimeni, kura 1944. gada vasarā nevēlējās atstāt savu dzimto zemi un palika frontes aktīvajā karadarbības zonā netālu no savām mājām.

[:] Netālu no mājām bija pļavas mežā un tecēja upīte. Govis jau zināja, ka tur ir ūdens. Kā izlaida laukā, negāja vis, kur mums vajadzēja. Vecāki brauca ar zirgu vezumiem. Mums, bērniem, bija jādzēn tie lopī. Tās govīs aizskrēja uz to upīti dzert. Man vēl tēva velosipēds bija pie rokas, es to stūmu vēl... Un iznāca mums tāda sadursme – tur tās govīs it kā labi aizgāja līdz tai upītei, bet mēs ar to cūku tur ķimerējāmies. Nekādi viņa nejet, uz vienu pusī, uz otru... Un pēkšņi tikai bija sprādziens... Kad es nācu pie samajas, tad pirmais, ko ieraudzīju – māsa gulēja uz muguras beigta, manam skatam beigta, viņa bija bezsamaņā. Tad vēl tā saimnieces meita, tā bija visvecākā no mums, tai bija kādi 14 gadi. Tā jau gāja projām, līdzī tām govīm, asinis krita no visām malām. Viņai bija šausmīgi 17 savainojumi pavīsam, bet tādi diezgan viegli, tikai muskuļos. Nu un es piecēlos, nu arī iešu. Sāku kliegt, es saucu mammu: "Mamma, nāc, mamma, nāc, māsiņa beigta!" Netālu tas ceļš gāja, kur viņiem jābrauc, tās priedes priekšā bija, tāda maliņa. Mamma, laime, ka bija dzirdējusi...

Aina nonāca Sarkanarmijas lazaretē Rēzeknē, pēc tam Toropečā Krievijā, kur necilvēciskos apstākļos meitei bija jāatvelejojas.

[:] Plēš nost to pārsēju (no kājas), nesāpēja jau tad, kad plēsa nost. Skatos – kas tad tur – tārpi! Šītādi resni tārpi birst laukā man no tās rētas. Es viņām prasu, kāpēc tad mani ēd tārpi tur tanī vietā? Viņa saka, ka tas esot labi, viņi tīrot. Es visu laiku tikai uz muguras gulēju, es nevarēju pagriezties nekādīgi, man drausmīgi sāpēja tā kāja, jo šķembas iekšā. Man jau bija jēla mugura. Jūtu, ka kaut kas man staigā pa muguru, rāpo pa tiem jēlumiem. Es to roku palaižu apakšā. Cilvēk, tārpi mani ēd!

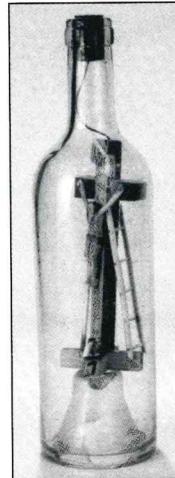
Pēc pusgada Aina ar grūtībām atgriezās Latvijā. Vecāki, kuri tobrīd dzīvoja kūtī, meitu uzskatīja par sen mirušu.

1949. gada 25. martā Ainu Purviņu ar vecākiem izsūtīja uz Tomskas apgabalu.

JAUNIEGUVUMI

1949. gadā par dzimtenes nodevību un piedalīšanos pretpadomju organizācijā uz 25 gadiem notiesātā Ernesta Rudzurogas kreklis.

Ātrāk par līna šķiedru
‐ Sadila cilvēka dzīve.
Tas, ko vairs nezin neviens,
Ierakstīts kreklā piedurknē.

Likteni neizvēlas.
Ceļabiedrus gan.
Svētīgs ir tas, kuram līdzī
Nāk Mūžīgā Nomoda tēls.

1949. gada 26. martā
uz Omskas apgabalu
izsūtītā Jāņa Papardes
darinātais krucifikss.

JAUNIEGUVUMI

*Ar lūpām izlocīt vārdus,
Pēc tam arī ar sirdi,
Līdz var sacīt –
Šī valoda mana.
Bet varbūt otrādi notiek
Tuvošanās?*

Vladimirs Milajevs dienā, kad bija nokārtojis eksāmenu Latvijas pilsonības iegūšanai, Okupācijas muzejam uzdāvināja kladi ar eksāminācijas jautājumiem un paša, protams, valsts valodā rakstītām atbildēm.

*Lausku laiks.
Ir viss no jauna
Atkal jāliek kopā –
Ij bērna atmiņas,
Ij mātes vaigs.*

Kārla Zemdegas 1941. gadā veidotās 35 cm augstās skulptūras "Laimes māte" kopija – atlējums ģipsī. Kopiju no pēckara laikā sadauzītā oriģināla – pieaminekļa deportētajiem – izgatavojuis mākslinieks Imants Lukažs.

*Viņi nebija no ģipša.
Viņi bija sisti
Tumsas kalpi un
sargi.
Un jo tālāk tas laiks,
Jo grūtāk
atpazīstami.*

Tēlnieka Harija Sprinča 1989. gadā no ģipša darināta un muzejam dāvināta 70 cm augstā čekista skulptūra "Nakts viesis".

OM APKĀRTRAKSTS Nr. 11

*Ko roka vēl spēja,
Kad nokopts bij' bada galds?
Atmiņas – vienīgo greznību
Un savu mīlestību
Gredzenā kalt.*

Šos metāla gredzenus izgatavojuis Arnis Pētersons. Vienā no gredzeniem bijis ielīmēts no fotogrāfijas izgriezts sievas Ritas attēls.

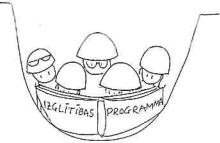
*Labības stiebru zelts
Un brīvība vinçpus žoga –
Lietas, par kurām
Nedomā miera laikā,
Bet karā nogalina.*

Koka portsigāru dekoratīvi apdarinājis 1942. gadā Saļaspils darba nometnē ieslodzītais Aleksandrs Strautmanis. Par bēgšanas mēģinājumu 1944. gadā nošauts.

*Bet dažas zīmes
Laiks nolēma saglabāt –
Kādam būs jāliecina,
Kādam, kas bijis klāt.*

1947. gadā uz 5 gadiem ieslodzījuma un tiesību zaudēšanu uz 3 gadiem notiesāto Česlavu Kučinski 1954. gadā Elženās nometnē gleznojis ieslodzījuma biedrs vācietis Olegs Ditmars. Gleznas izmērs 30 x 40 cm.

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA (IP)

JAUNI SKOLOTĀJU SEMINĀRI MUZEJĀ

Izglītības programma 2001. gadā ir sākusi rīkot jauna veida skolotāju seminārus. Iepriekšējos gados mēs skolotājiem piedāvājām tematiskus seminārus, piemēram, "Pretošanās padomju okupācijai", "Deportācijas", "Bēglī", "Nacionālsociālistiskās Vācijas okupācijas režīms Latvijā". Šogad esam sagatavojuši divus jaunus metodiskus seminārus – par rakstu darbiem un grupu darbu vēsturē. Šādus seminārus izvēlējāmies, jo grupu darbs ir salīdzinoša jauna metode Latvijas izglītības sistēmā, bet rakstu darbi ir joma, kur skolēnu rezultāti valsts kontroldarbos vēsturē ir sevišķi vāji. Abi semināri ir garāki četru dienu nodarbību cikli (ar starplaikiem un mājas uzdevumiem), kas saturiski balstās uz okupācijas laika vēsturi. Semināros izmantojam muzeja izstādi, materiālus, publikācijas. Nodarbības vada Danute Dūra, Valters Nollendorfs un Ieva Gundare no Okupācijas muzeja, kā arī divas skolotājas – Sorosa fonda Latvija sagatavotas treneres Ingrīda Mikiško un Ausma Bruņeniece.

Darbīnā "Rakstu darbi vēsturē" piedalās 40 skolotāju 2 grupās, seminārā "Grupu darbs vēsturē" – 18 skolotāju no visdažādākajiem Latvijas rajoniem. Skolotāju atsaucība ir tik liela, ka, piemēram, pēdējā grupā brīvu vietu jau nebija mēnesi pirms pieteikšanās termiņa beigām. Semināros skolotāji iejūtas skolēnu lomā un veic dažādus praktiskus vingrinājumus, izmēģinot jaunās metodiskās idejas konkrētā mācību saturā – Latvijas okupācijas vēsturē. Rakstīšanas darbīnā dalībnieki daudz raksta. Vadot seminārus, mēs vienmēr uzsveram autentisku, īstu uzdevumu svarīgumu. Tāpēc arī darbīcas noslēgumā esam iecerējuši "īstu" rezultātu – skolotāju darbu apkopojumu publikācijā "Es un okupācija", kas skolotājiem varēs kalpot par dažāda veida rakstu darbu paraugu krājumu, bet skolēniem – arī kā mācību līdzeklis, kur iepazīties ar ikdienas dzīvi un personiskiem pārdzīvojumiem okupācijas laikā.

Mums ir patiess gandarījums, ka skolotāji seminārus muzejā atzīst par vērtīgu atbalstu. Daudzi dalībnieki uzsvēra, ka muzejs dara patiesi vienreizēju darbu vēstures skolotāju

tālākizglītībā. To, ka semināri ir vajadzīgi un nozīmīgi, jau pierāda aktīvā dalībnieku pieteikšanās. Skolotāji par semināriem teica: "Tas ir tieši tas, kas mums ir vajadzīgs!" Vērtīgākais dalībniekiem šķita tas, ka metodes, par kurām bija dzirdēts, muzeja semināros varēja izmēģināt "uz savas ādas" un ar konkrētu – Latvijas nesenajai vēsturei veltītu – saturu. Skolotāji teica, ka par daudzām metodēm esot dzirdējuši, bet nespējuši saprast, kā tās var izmantot vēsturē. Šie semināri to parādīja. Visos vērtējumos izskanēja neviltota pateicība ziedotājiem un IP darbam.

Ieva Gundare, IP vadītāja

Semināra dalībnieces darbs:

MANAS PIRMĀS ATMINĀS

Esmu dzimus iau okupācijas laikā, tāpēc pieņemu visu, kas notika, kā dabisku un pareizu. Priecājos par dzīvi un esošo.

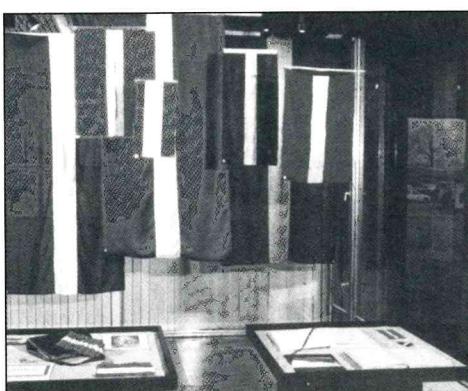
Manas pirmās apzinātās atmiņas...

Dzīvoju Krāslavā, lauku mājās pie vecmātes. Ar mani ir vecākā māsa, bet nav ne tēva, ne mātes. Ir pavasaris (tagad zinu, ka tas ir 1953. gada marts), esmu aizgājusi māsai līdzi uz mazo lauku skoliņu, kur viņa mācās. Visi raud, es līdzi pārējiem. Pie sienas ir ar melnu lenti apvilkta bilde (tagad zinu, ka tas bija Staļina portrets)...

Nākamā epizode... No tā paša gada pavasara. Sēžu pie loga, redzu, ka pa ceļu nāk sieviete plānā mētelītī. Saku: "Vecmāt, viena tante nāk!" Viņa paskatās un saka: "Tā ir tava mamma." Viņa ir reabilitēta (to zinu tagad), viņa atgriežas no turienes. Tā viņai ir sāpīga tēma, viņa nekad par to nerunā.

Nākamā epizode... Esam Kandavā – te ir arī tētis. Tagad jau zinu arī viņa stāstu. Kad ienāca vācu armija, viņu iesauca "Vācu izpalīgos", vajadzēja dzēst nomestās bumbas. Tad esot teikts, ka viņus sūtīšot uz Vāciju. Viņš bēga uz Kurzemi, slēpās Skrundā pie radiem. Kad nāca Padomju armija, viņš noslēpa, ka bijis vācu armijā. Viņu iesauca Padomju armijā, karoja Kurzemes katlā, guva ievainojumus pie Lestenes. Gulēja hospitālī. Pēc kara dzimtajā pusē neverēja atgriezties, jo kāds varēja izstāstīt par vācu laiku. Palika Kurzemē, dabūja darbu Kandavā, tāpēc arī mēs pārcēlāmies uz Kandavu. Tā man bija pilnīga cita pasaule un citi cilvēki.

Silvija Purmale

Pagājušā gada 18. novembrī muzejā atklātā izstādē "Karogi stāsta" bija iespējams redzēt bēgļu cejos izvadātos, padomju okupācijas gados Latvijā slēptos un ieslodzījumā gan no auduma darinātos, gan uz papīra zīmētos Latvijas valsts karogus. Izstādes rosināti vairāki cilvēki muzejām pēc tam piedāvāja savā īpašumā esošos karogus un, protams, arī karogu stāstus.

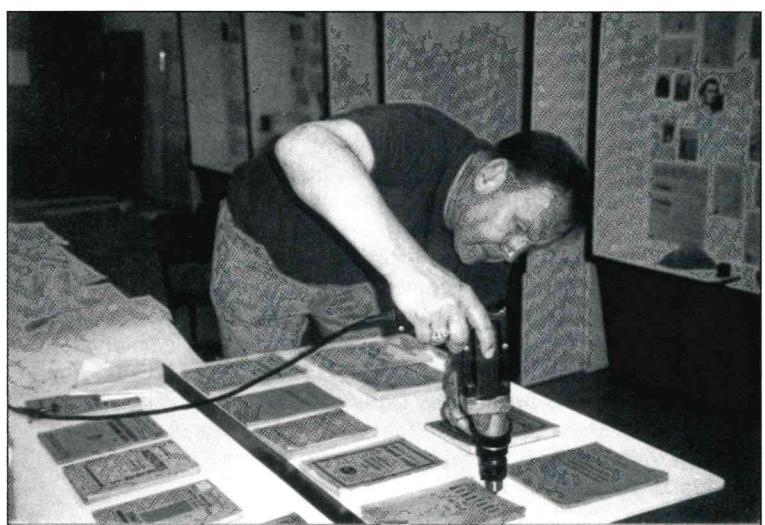
LATVIJAS OKUPĀCIJAS MUZEJS
Rīgā no 16. līdz 17. februārim piedalījās gadskārtējā starptautiskā tūrisma izstādē "BALTTOUR 2001", kur ap 500 tūrisma aģentūru, informācijas centru, viesnīcu, muzeju un ceļojumu biroju piedāvāja atpūtas iespējas gan Latvijas novados, gan ārzemēs. Okupācijas muzeja stendā katru dienu dežūrēja divi muzeja darbinieki, stāstot par muzeju un dalot informācijas materiālus latviešu, angļu un vācu valodā.

Rūsiņš Albertiņš
(27.12.1937.–10.11.2000.)

Rūsiņš Albertiņš dzimis Strenčos, bērnību pavadījis Trikātā un Valkā, bēgļu gaitas viņu aizveda uz Kanādu, vēlāk uz ASV, kur viņš studēja ķīmiskās inženierzinātnes un savā specialitātē ieguva doktora grādu. Blakus maižes darbam – pētniecībai petroķīmijas laukā – viņš ilgus gadus mācīja svētdienas skolā, bija skolas pārzinis Krišjāņa Barona skolā Čikāgā, kā arī darbojās Amerikas Latviešu apvienībā (ALA) un citās trimdas organizācijās.

Jau 1991. gadā viņš rīkoja pirmo līdzekļu vākšanu, lai palīdzētu slimiem bērniem Latvijā – par savāktajiem līdzekļiem 20 bērnu slimnīcas saņēma medikamentus. 1992. gadā Rūsiņš Albertiņš pensionējās, lai uzņemtos civilzināšanu mācīšanas attīstīšanu dzimtenes skolās, un nodibināja Latvijā Demokrātijas attīstības centru.

1993. gadā Rūsiņš Albertiņš kļuva par vienu no trim Okupācijas muzeja dibinātājiem. Līdz mūža galam viņš bija muzeja padomes un finansu komitejas loceklis un

*Rūsiņš Albertiņš, gatavojoties izstādes atklāšanai 1994. gada jūnijā.
Foto: D. Staško*

muzeja fonda kasieris. Esam zaudējuši kolēģi, draugu, sirsniņu, pašaizliedzīgu cilvēku, kas atdevīgi strādājis latvietības saglabāšanā trimdā un neatkarīgās Latvijas labā.

ZIEDOJUMI MUZEJAM

Piemiņas ziedoņumi

Aizvesto Piemiņas dienas kopējā dievkalpojuma kolekte – Vilimantikas un Mančesteras ev. lut. draudzes Tautas sēru piemiņas dievkalpojuma ziedoņums – St. Pētersburgas un apkārtnes latviešu ev. lut. draudze

14. jūnija kolekte – Omahas ev. lut. draudze

Visiem tautiešiem vergu nometnē Sibīrijā – Erna Gulbis

“Gakozas” Babītē piemiņai – Jānis Bērziņš

Jūlija Abolina piemiņai – Ansis Aboliņš

Ziedoņa un Imanta Aisteru piemiņai – Dr. Vija A. Bauer-Lindbergs

Rūsiņa Albertiņa piemiņai – Daina Albertiņš ar ģimeni, Albertiņu kaimiņi, Dzintars un Biruta Abula, L. B. Anstrats, Jānis un Ināra Apinis, Austra Atslēga, Daine Auziņš, Ilmārs un Ārija Bergmanis, Jānis Bliksons ar kundzi, Gunārs un Ināra Blumbergs, Pēteris un Laura Blumbergs, Krista Vārsbergs Bradburn, P. Brants, Anita Briedis-Bilsens, Norman Brockmeier, Raita Brunovskis, Arnis un Sandra Burvikovs, M. Caune, Tālivaldis un Gunta Cepurītis, Aristīds J. Cers, Astrīda Cīrulis, Vanda Dauksts, Velga Drills-Eizis, Paulis un Inta Duks, Ilmārs un Baiba Dumpis, Benita un Andris Eglīte, Imants un Līga Ejups, L. England, Jennifer Fosness, Māc. Robert L. un Edite Z. Franklin, Ivars un Ruta Freimanis, Māra un Alvis Freimanis, Voldemārs un Vera Fricsons, Harijs un Dace Fričs, Artūrs un Mirdza Gaikis, Jānis un Rasma Galiņš, Pēteris un Laila Galiņš, A. Grasmanis, Jānis Grāmatiņš, J. Horton ar ģimeni, Jānis un Ināra Ievāns, Ligita un Aivars Inka, Astrīda Jansons, Maksis un Olga Jansons, Joyce Johnson, Ruta Jostsons, Māris un Yvette Jurevics, Juris un Kalnīņš, Uldis un Vita Kākulis, Ivars un Austra Kēlers, Hilda Kitners, Arnis un Dace Kīns, Juris un Olita Kīns, Rasma Kraulīs, Dzintars un Līga Lauris, Dainis Lazda, Jānis un Velta Lazda, Anna Lāčkājs, Ruta Kupcis, Alberts un Skaidrīte Legzdīņš, Baiba Liepiņš, Hugo un Velta Liepiņš, Baiba McMinn, George un Ināra Meisters, Gundega Michele, Dr. V. Mileiko ar kundzi, Pēteris un Katrīna Muižnieks, Dr. Manfrēds Munters, Aivars Osis, Edward Pasche, Gatis un Minjona Plūme, Jānis un Rasma Priede, Juris un Ilga Pruzinskis, Aleks, Laila, Ēriks Purīņš, Mirdza Purīņa, Pēteris un Rūta Purīņš, Aina un Juris Pūliņš, Andris un Betija Ramans, Edmunds Reineks, Ēriks un Ingrīda Reineks, Zigurds I. un Vita Reineks, Dr. Sigrida Renigere, Ilmārs Riekstiņš, Vera Riekstiņš, Ilona Roze, Verners Rūtenbergs, Gunars un Aina Salenieks, Dr. Ilze un Richard Schwartz, E. A. Sensnovis-Andar, Uldis un Rita Sēja, Dainis Sīka, Vito un Ināra Sīmanis, Arnis un Māra Skulte, Edmunds Sprūde, Edwards un Andra Swiebocki, E. Šmidchens, A. Šķēris, Guntis un Zinta Šmidchens, Ilze Šmidchens, Uldis un Ilze Šmidchens, Inta Šrāders, Dzidra Šūmanis, Kristīne Toldness, Biruta Treibergs, Antons un Raita Tūtiņš, V. Velkme ar ģimeni, Dace Venters, Gunta M. Vilciņš, Egīls Vitands, A. Zaks ar ģimeni, Gunārs un Māra Ziediņš, Anonīms, Central Du Page Hospital un Rebecca Carnall, Central Du Page slimnīcas laboratorija, korporācija “Dzintra”, korporācijas “Tālavija” Čikāgas kopa, korporācijas “Patria” Čikāgas kopa, Winfield Pathology Consultants, S.C.

Raimonda Austerlades piemiņai – Maija un Modris Mednis

Prof. Jūlija Auškāpa piemiņai – Aina Auškāpe

Kārja Avotiņa piemiņai – Henry Avotiņš

Eižena Baižes (Lāčplēša), miris 1995. gada aprīlī Nujorkā, **piemiņai** – Irene B. Erdmanis

ZIEDOJUMI MUZEJAM

Jāņa Bēdeļa piemiņai, kuru aizveda 1941. gada 22. jūnijā uz Sibīriju – Maija Bēdelis ar meitu un mazmeitu Sarkanā Krusta želsirdīgās māsas **Mirdzas Bērziņas**, kura krita Lestenē, **piemiņai** – Ludmilla Aldere Siksna

Maigas Bērziņš piemiņai – Eriks Berstis, Spīdola un Alfrēds Kajaks, Tamara Oakwood

Žani Bērziņu pieminot – Juris un Olita Valainis

Bernharda Bīriņa piemiņai – Ērika R. Horns

Vilhelmines Brakmanis piemiņai – Gunta Emmons

Igo Brastiņa piemiņai – Alma Brastiņš

Birutas Brošs piemiņai – Renate McCarthy-Avotiņš

Krusttēva **Jāņa Dzintara Buklovska**, kuru aizveda no Litenes nometnes, **piemiņai** – Zinaida Berķis

Brāli **Jāni Tālivaldi Burģeli**, kurš krita Kēnigsbergas ielenkumā, **pieminot** – Arturs Burģelis

Kārja un Karlīnes Cerbuļu piemiņai (guļ Sibīrijā) – Jānis un Anna Cerbulis

Annas Liepas, Vila un Alvines Cibis piemiņai – Veronika Elferts

Lūcijas un Pētera Cirsis piemiņai – Lidija Pētersons

Uldi un Veltu Dalīgus pieminot – Richard un Ilze Karnes

Arvīda Dravenieka piemiņai – Ilma Apsītis

Frici Dzērvi pieminot – Gunārs Ejups

Imanta Eglāja piemiņai – Broņislavs un Biruta Visockis

Jāni un Elgu Egliņi pieminot – Astrīda Banderob

Arvīda Eikstrema piemiņai – Alvis Eikstrems

Jāņa Ektermaņa piemiņai – Ingrīda Beinikis-Ektermanis

Induļa Ezerīņa piemiņai – Arturs Ezerīņš

Mārtiņa Ērmaņa piemiņai – Pauls un Frīda M. Grūbe

Manu vecāku **Minnas un Mārtiņa Ēveles**, kuri atdusas Amerikā, **piemiņai** – Elmārs Ēvele

Roberta Fetlera ar ģimeni piemiņai – Mary Miller

Jāni Gavaru, Dr. Jāni Reinhardu pieminot – Lilita DiLallo

Vet. **Andreja Gāles piemiņai** – Viesturs un Ieva Gāle

Hermīnes Gobiņas piemiņai – Elīta Gobiņa

Eduardu Vilhelmu Gulbi pieminot – Maija Vanaga

Donaldu F. Howe pieminot – Millija Howe-Lūsina

Kārja J. Jaunarāja piemiņai – Dzintra J. Dungan

Olgerta Jirgēna piemiņai – Ingrīda Jirgens

Vitolda Kačerovska (1926–1997) **piemiņai**, 1941. gadā viņu kopā ar ģimeni deportēja uz Rietumsibīriju – Ilga S. Moore

Hermīnes Kalniņas, Balīts hoteļa īpašnieces, **piemiņai** – Inara Langford-Zaķis

Krusttēva **Žaņa Kārkliņa piemiņai** – Velga Feizaks

Jāņa Klīdzēja piemiņai – Juris un Olita Valaini

Edmundu Kļaviņa piemiņai – Daugavas Vanagu apvienība Linkolnā

Jēkaba Kļaviņa piemiņai – John Kļaviņš

Vit. **Kļavu pieminot** – Valdis Upmanis

Anatolija un Vandas Kolbs piemiņai – Galīna Kolbs

Riido un Emīlija Koppels piemiņai – Volrad Koppels

Herbertha Krasta piemiņai – Elvīra Krasts

Māsičas **Līvijas Krauksts piemiņai** – Nedda Grīnups

Voldemāru un Vilmu Kupri pieminot – Kārlis Liepiņš

Jēkabu Kuski pieminot – Rudīte Nisargand

Jāņa Ladusāna piemiņai – Verners un Silvija Rūtenbergs

Emīlijas un Žaņa Lagzdiņu, kurus aizveda 1941. gadā, **piemiņai** – Olgerts Žanis Lagzdiņš

Mācītāja Jura Lamberti piemiņai – Jānis Cakars

Vectētiņa **Jāņa Larmaņa piemiņai** – Biruta Mayer

1940. gada atvajinātā kadeta **Rudolfa Lāča piemiņai** – Felikss V. un Elfriede Buks

Ievas N. **Lāčplēses piemiņai**, mirusi 93 gadu vecumā 2000. gada 8. jūlijā Garezerā – Juris un Olita Valaini

Arsēnija Māliņa piemiņai – Alfrēds un Mīrza Ūdenāns

Marijas Mednis piemiņai – Maija Wolf

Valdi Meirenovu, kurš mira bāda nāvē Sibīrijā 1940. gada ziemā, **pieminot** – Ike Mayrens

Katerinas Melnalksnis piemiņai – Jānis J. Grote

Matis Mertena piemiņai – Anne Readdy

Imanta Mežaraupa seniora piemiņai – Austra Mežaraups

Herbertha Misiņa piemiņai – Herberts Misiņš

Georga Moslova piemiņai – Dr. Nina Maslow-Kowal

Albertu Neideri pieminot – Roberts Seisums

Haralda Norgello piemiņai – Dr. Irene Norgello

Otto Novicks piemiņai – Rasma Sockis

Arch. **Jāņa Orleāna piemiņai** – Olgerts Orleans

ZIEDOJUMI MUZEJAM

Mintauta Oša piemiņai – Ausma Gabliks
Alfreda un Emmas Paeglis piemiņai – Zigurds Paeglis
Ādolfu un Evaldu Pakuli pieminot – Līga un Indulis Šulcs
Rikarda Pasīša piemiņai – Austra Miezis
Kārja Pelēkis piemiņai – Jānis Aivars Pelēkis
Eduarda Pētersona piemiņai – Ērika Pētersons
Edvarda A. Petersona piemiņai – Ivars un Meredith Pētersons
Dzintaras Pētersones piemiņai – Valentīns Gailāns
Pētersonu ģimenes piemiņai no Nabes pagasta Stantēm – Tekla Kristbergs
Paula Petrovska piemiņai – Kārlis Petrovskis
Oskara Pēķšēna piemiņai – Tija Krūmiņa
Mana mirušā tēva **Hugo Pilmaņa piemiņai** – Silvija Newcomer
Konstantina Piziča piemiņai – Tekla Lachs
Mārtiņa Pladara piemiņai – Milda Pladars
Jāni Priedi pieminot – Erna E. Priede ar dēlu
Kārli Rabācu pieminot – Ilza Maija Bagby, Anda Foser
Artura Raņķa piemiņai – Ieva Birzulis-Stark
Maksi Ratermani pieminot – Juris Ratermanis
Martas Rubenis piemiņai – Aina Lizenbergs
Tēva **Jāņa Rudzīša un viņa dēla Jura Rudzīša piemiņai** – Erna Westen
Voldemara Rugelis piemiņai – Ruta Eramus
Augusta Rumberga piemiņai – Antonija Abolina, Carole Anderson, Bernards Austrums, Dr. Haralds Birznieks, Aleksandris un Vilma Briedis, Wallace un Lois Demaagd, Līga un Raymond Gonzales, James un Eileen Gould, Inara Grosskurth, Maksis un Olga Jansons, Anita Jansons-Knoch, Maija Kildišs, Dzintra Kornets, Austra un Baiba Lejīņš, Nancy L. Mogle, Valija Polis, Pēteris un Rūta Puriņš, Valija Rauceps, Vilma Riepnieks, Velta Ronis, Sandy un Ilga Rouchut, Barbara A. Rumbergs, Julieta Rumbergs, Anna Sergejevs, Kārlis un Sandra Spoliši, Vikentījs un Brigitā Valts, Irēne Vanuška, City Realty Developments Corp.
Mana brālēna **Arvīda Rumpana**, kuru kā skolnieku noslepkavoja boļševiki Latvijā (1940–1944), **piemiņai** – Anita Mertdogan
Mirdzas Salins piemiņai – Ludis A. Salins
Jāni, Ilzi Rūtu un Jāni Ēvaldu Sebri pieminot – Milda L. Sebris
Lizetes Smildziņš piemiņai – Elga E. Smildziņa
Elzas Sproģis, dzim. Ūsiņš, piemiņai – Alberts Sproģis
Meitas Monikas Vitas Strautnieks piemiņai – Gundars un Astrīda Strautnieks
Aivara Stumbriņa piemiņai – Maija Stumbriņa
Ādolfa un Ainas Šildes piemiņai – Rasma Šilde-Kārkliņa
Edgara Šmita piemiņai – Alise Lange
Veru un Kārli Švalbi pieminot – Irina Švalbe
Arnolda Tomsona piemiņai – Anna Voldiņš
Dr. Kārja Ulmaņa piemiņai – Edgars un Erna Krastkalns
Māc. Arnoldu Ūsi pieminot – Verners un Silvija Rūtenbergs
Jāņa Vanaga piemiņai – Ligita Vanags un draugi
Hermīnes Kopes-Veics un Kārļa Veica piemiņai – Anonīms
Roberta Veides piemiņai – Velta Vitner
Kārļa Veidenberga piemiņai – Aldis J. Simsons
Arnolda Veinberga piemiņai – Gayle un Al Veinbergs
Antona Velkmes piemiņai – Antons Zolans
Aleksandra Vittanda piemiņai – Pēteris un Marta Balodis, Pēteris un Mirdza Daugavietis, Raymond un Līga Gonzalez, Angelika Jansons, Marta Jekums, Davids un Inga Kuczera, Juris un Christina Lazdins, Miervaldis un Lilija Lazdins, Valdis un Ināra Lazdiņš, Pēteris un Rita Lazdiņš, Valdis Lazdiņš, Vilma Melnbardis, Veronika Mitenieks, Laila Vitande Prosser, Antonija Sinkevics, Olģerts un Rita Skostiņš, Lūcija Skuja, Kārlis un Sandra Spolītis, Zigfrīds un Paulīne Zadvinskis, Grand Rapido Latviešu kredītbiedrība, Latvian Senior Citizens Assoc.
Valerija Vīceps piemiņai – Dace V. Madore
Miķeļa Vrubļevska piemiņai – Antons Vrubļevskis
Imanta Zariņa piemiņai – Elza I. Deimants
Osvalda Zariņa piemiņai – Dzintra L. Zariņš
Ringolda Zeidaka piemiņai – Rudite Nisargand
Jura Zeltiņa piemiņai – Peteris Zeltiņš
Guna Zemdega piemiņai – Aina Zemdega
Edvinu Zemīti pieminot – Rudolfs Treiguts
Annas Zvejnieks piemiņai – Vilnis Zvejnieks
Austru Zvirbuli pieminot – Dace Berton

ZIEDOJUMI MUZEJAM

2000. gada 2. pusbarda ziedotāji
no 2000. gada 1. jūlijā līdz 31. decembrim

Virs Ls 2500 (~USD 4250)

Korporācija "Tālavija"

Ls 500–2499 (~850–4250)

Daina Albertiņa ar ģimeni, Ludmilla Aldere Siksna, Irma Berzinskis, Jānis un Anna Cerbulis, Vilma M. Didrichsons, Dr. Ilze un Richards Schwartz, Visvaldis Mangulis, Valija Nille, Dr. Sigrida Renigere, Vilhelmīne un Kārlis Rīdūzis, Aivars Slucis, Rūta Straumanis, Laura Strautzels, Rasma Šilde-Kārkliņa, Ligita Vanags un draugi, Anonīms, Anonīms, Anonīms;

Austrālijas latvieši, Austrālijas latviešu kredītsabiedrības asociācija, Daugavas Vanagu apvienība Linkolnā, Daugavas Vanagu Kanberas nod., Daugavas Vanagu Otavas nodaļa, Ģenerāja K. Gopera Fonds, Latviešu ev. lut. baznīca Amerikā (LELBA), Latviešu ev. lut. Kristus draudzes Dāmu saime, Oregonas Latviešu biedrība, SIA "AKA3", Tēvijas fonds-Latvijas korporāciju apvienība un studenšu prezidijs konvents, Vilmingtonas un apkārtnes latv. ev. lut. draudze.

Ls 250–499 (~USD 425–850)

Ināra un Jānis Apinis, Baiba Ausinsch, Edgars un Inta Bārs, Pēteris un Ira Bolšaitis, Māra Efferts Dole, Ausma Gabliks, Dr. Aina Galēja-Dravniece, Ieva Grundmanis, Ilmārs E. un Dagmāra Kalniņš, Antons Lapers, Jānis un Velta Lazda, Jānis un Daina Lucs, Aija Pakulis, Dr. Leonīds Raterman, Rita Romanovskis, Andrejs V. Strauss, Austra Šēmelis, Valdis Upmanis, Gunārs un Māra Ziediņš;

Daugavas Vanagu Nūkāslas nodaļa, Denveras latv. ev. lut. draudze, Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. draudze, Daugavas Vanagu Londonas nodaļa Kanādā, Daugavas Vanagu Pertas nodaļa, Kītīlandes Latviešu kredītbiedrība, Latviešu ev. lut. baznīca Vašingtonā, Latv. ev. lut. Kristus draudze, Latvijas atbalsta grupa Sanfrancisko, Milvoku ev. lut. Sv. Trīsvienības latv. draudze, Nujorkas latv. ev. lut. draudze, St. Pētersburgas un apkārtnes latv. ev. lut. draudze, XII Latviešu draudžu dienas.

Ls 50 – 249 (~USD 85–425)

Dzintars un Biruta Abula, Matilde Alksnis, Laimonis un Ilga R. Andersons, Gundars Aperans, Ilma Apsitis, Bernhards Austrums, Dr. Romāns Aušķāps, Ivars Avots, Juris Baidiņš, Nicholas Balabkins, Alfreds Balodis, Dr. Vija A. Bauer-Lindbergs, Maija Bēdelis ar meitu un mazmeitu, Zinaida Berkis, Rūdolfs R. Bērziņš, Gunārs Birkerts, Ieva Birzulis-Stark, Jānis Bliksons ar kundzi, Dr. Tom un Vija Bowles, Henry L. Brahlit, Alma Brastīgš, Emily Brastīgš, Pēteris un Līga Briedis, Vilma un Aleksandrs Briedis, Edmund un Grietiņa Brigmanis, Žanis Brikmanis, Sigurds Brīvkalns, Juris Buņķis, Ruta Buņķis, Francis un Zelma Būmanis, Elvīra Alīse Bush, Nikolais Cauna, Valdis Caune, Tālivaldis un Gunta Cepurītis, Aristīds J. Cers, Velta Creamer, Uldis Daiga, Oskars Daniilovs, Lilita DiLallo, Rasma un Kornēlijs Dinbergi, Vincents Dindzans, Ilmārs, Vizma, Dzintars Dzilna, Paulis Dzintars, Andrejs Eglīte, Veronika Elferts, Rudite Emir, Glenn E. un Gunta M. Emmons, Jānis un Ausma Ērglis, Elmārs Ēvele, Herberts un Edīte Everess, Velga Feizaks, Māc. Robert L. un Edīte Z. Franklin, Elmers Freibergs, Alvis un Māra Freimanis, Harijs un Dace Fričs, S. Fromholds, Lauma Gaigals, Valentīns Gailāns, Ādolfs Reinharda Gailītis, Pēteris un Laila Galīgš, Rosalie Garance, Gunta un Jānis Giga, Elīta Gobiņa, Guntis Gobiņš, Jānis Grāmatiņš, Artūrs Grava, Edgars Greste, Māra Griffin, Nedda Grīnups, Pauls un Frīda M. Grübe, Gunta Harvey, Arnolds Jansons, Paskals Marija Henriks Jerumanis, Angelika Jēgers, Ilze Kalniņa-Lācis, Dāvis Kaņeps, Richard un Ilze Karnes, Irēne Karule, Victor Kerlins, Raimonds Kerno, Arnis un Dace Kīns, John Kļaviņš, Volrads Koppels, Elvira Krasts, Ģirts Krūze, Vilmārs Kukainis, Aivars Kuplis, Dace Kēzbers, Arturs Ķīlkuts, Kārlis Ķīlkuts, Sandra Ķīlkuts, Kārlis un Margaret Ķīrisis, Maija Laiviņa, Inara Langford-Zakīs, Dainis Lazda, Valdis un Ināra Lazdiņš, George Lielbriedis, Austra Līkais, Olģerts un Lilija Linde, Dace V. Madore, George J. Mangulis, Dr. Nina Maslow-Kowal, Otto Mayling, Dr. J. H. Mazkalniņš, Renate McCarthy-Avotiņš, J. Melngailis, Otto Melstrads, Gundega Michele, Mary Miller, Elma Miniats, Ilga S. Moore, Vija Morton, Skaidrīte Mossop, Ilze Muehlenbachs, Dr. Manfrēds Munters, Dr. Andris Neimanis, Silvija un Marks Newcomer, Dr. Ēriks A. Niedrītis, Dr. Valters Nollendorfs, Dr. Irene Norgello, Andrew un Laura Ozoliņš, Antra Ozols-Richardson, Gunta un Ārijs Pakalns, Aija un Andrejs Pelše, Andris un Dagnija Peterson, Ilze M. Pētersone, Lidija Pētersone, Kārlis Petrovskis, Zaiga Phillips, Marģers Pinnis, Rasma Plāte, Ansis Pommers, Erna Priede ar dēlu, Laila Vitande Prosser, Aleks, Laila, Ēriks Purīņš, Pēteris un Rūta Purīņš, Felicite A. Raisler, Andris un Betija Ramans, Ināra Reine, Ilmārs un Benita Riekstiņš, Dr. Jānis Robiņš, Baiba Rosenkranz, Alfrēds Rozentāls, Helmi F. Rožankowsky, Arturs Rubenis, Antons Rudka, Zelma un Jānis Rugājs, Otto Rullis, Verners un Silvija Rūtenbergs, Milda L. Sebris, Uldis un Rita Sēja, Imants Seperis, Vija Sherman, Rasma Siliņš, Aldis J. Simsons, Arnis un Māra Skulte, Jānis un Lucija Sprenne, Jānis Straubergs, Jānis D. Strautnieks, Gunārs Stumbbris, Maija Stumbbris, Dailonis un Irina Štāvers, Skaidrīte un Māris Štolcers, Toms un Ārija Šulcs, Irina Švalbe, Dr. Juris Terauds, Gunārs E. Tērauds, Viesturs Timrots, Edvīns un Zaiga Tums, Vija Aija Turjanis, Antons un Raīta Tūtiņš, Alfrēds un Mirdza Ūdenāns, Sylvia K. Ūdris, Ilga N. Upmanis, Juris un Olita Valainis, Eduards Vallens, Dzintaris Vallis, Eduards Vanags, Gunārs un Ieva Vēveri, Kaspars Videnieks, Gunta M. Vilciņš, Jānis un Ausma Vilciņš, Arijs Vilemsons, Egīls Vitands, Andris un Baiba Vītolīji, Inta Vodopals, Antons Vrubļevskis, Erna Westen, Maija Wolf, Erika Zariņš, Irma Zakovičs-Brass, Ināra Zariņš, Ģirts un Maija Zeidenbergs, Pauls Zeltiņš, Aina Zemdega, Manfreds Zīverts, Vilnis Zvejnieks;

Anonīms, Aiovas ev. lut. draudze, Association for the advancement of Baltic studies, Austrālijas Latviešu teātris, Bostonas Daugavas Vanadzes un Vanadzēni, Bukskauntijas latv. baptistu baznīca, Bukskauntijas un apkārtnes latv. ev. lut. draudze, Central DuPage Hospital – Rebecca Carnall, Daugavas Vanadžu Brisbanes kopa, Daugavas Vanadžu kopa Hamiltonā, Daugavas Vanadžu Toronto nodaļa, Daugavas Vanagi ASV, Daugavas Vanagi Milvokos, Daugavas Vanagu apvienība Floridā, Daugavas

ZIEDOJUMI MUZEJAM

Vanagu apvienība Klīvlandē, Daugavas Vanagu apvienība Nūdžersijā, Daugavas Vanagu Džilongas nodaļa Austrālijā, Daugavas Vanagu Fonda Līdsas nodaļa, Daugavas Vanagu Saules nodaļa, Daugavas Vanagu Sidnejas nodaļa, Demoinas un apkārtnes tautieši, Daugavas Vanagu Menchengladbachas nodaļa, Daugavas Vanagu Montreālas nodaļa, Daugavas Vanadžu kopa Ročesterā, Daugavas Vanagu Fonda Bedfordas nodaļa, Daugavas Vanagu Fonda Derbijas nodaļa, Daugavas Vanagu Fonda Halifaksas nodaļa, Daugavas Vanagu valde ASV, Elizabetes Nuarkas latv. ev. lut. draudze Nūdžersijā, Izglītības Fonds Anglijā, Kanādas Latviešu centrs Toronto, Kanberas latv. ev. lut. draudze, Klīvlandes Latviešu biedrība, Kolorado Springsas latv. ev. lut. draudze, Konektikutas Studenšu Korporāciju kopa, Konkordija Valdemārija Kalifornijas kopa, Korporācijas "Tālavija" Čīkāgas kopa, Latviešu biedrība Rietumastrālijā, Latviešu biedrība Tasmānijā, Latv. ev. lut. apvienotā draudze Kalamazū, Latviešu kreditsabiedrība Bruklinā, Latviešu Tautas kopiena Vācijā, Mineapoles Sv. Paula latv. ev. lut. draudze, Omahas ev. lut. draudze, Partek Paroc, Sadberijas latv. ev. lut. draudze, Saginavas Latviešu klubs, Sedgwick Family Charitable Trust, Sidnejas latvieši, Skenektedijas latv. ev. lut. draudze, St. Catharines Daugavas Vanadžu kopa Kanādā, St. Pētersburgas (Floridā) Latviešu biedrība, Studenšu korporāciju kopa "Spīdola" Sidnejā, Toronto Žēlsirdīgo māsu kopa, Vilimantikas latv. ev. lut. draudze.

Līdz Ls 49 (~USD 85)

Veronika un Anna, Jānis I. Abele, Arnolds Ābele, Ilga Abermanis, Antonija Aboliņa, Ansis Aboliņš, Kinstantine Aboliņš, S. Aboliņš, Edmunds Aboliņš, Arnolds Adītājs, Ingrīda Aide, Aivars Aistars, Raits Aistars, Pēteris Aizupītis, Ivars Akmenkalns, Lilija Allison, Astrida Allred, Aleksandrs Alunans, Vilma Ambats, Carole Andersons, Herberts Andersons, Jānis Andersons, L. B. Anstrats, Voldemārs Antiņš, Voldemārs Apinis, Daila Aploks, Daina D. Apple, Voldemars Arsons, Austra Asaritis, Aina Aušķape, Austra Atslēga, Lidija Augstkalne, Egils Auleciems, Daine Auziņš, Voldemārs Avens, Peters Avotins, Henry Avotiņš, Arija un Jones, Elīzīda Babans, Ilze Maija Bagby, Andrejs Baidiņš, Irēne Balks, Jānis Balks, Zane Balks-Russell, Olģerts un Ruta Balodis, Pēteris un Marta Balodis, V. un I. Balodis, Astrida Banderob, Vidvuds Bandrevics, Pauline Banga, Ilmārs Bastjānis, Austra Baumane, Ojars V. Bedre, Ingrīda Beiniņis-Ektermanis, Zigmunds un Laura Belovs, Rasma Bendīja, Ilmārs un Ārija Bergmanis, Maris Bergmanis, Hildegarde Bergs, Frida L. Berkis, A. V. Berkis, Victor H. Berzins, J. Berziņš, Andris un Inta Bērziņš, Edgars Bērziņš, Elmārs Bērziņš, Jānis Bērziņš, Kārlis R. Bērziņš, Alfs Bērztīs, Biruta Bībelnieks, Jānis un Livija Bičevskis, Ausma Bikš, Augsts Birnbaums, Ilona Birzgale, Dr. Haralds Birznieks, Gunārs un Astra Blaumanis, Uldis Blukis, Gunārs un Ināra Blumbergs, Laura un Pēteris Blumbers, Aija Blumfelds ar ģimeni, Raimunds un G. Blūms, Juris un Anita Bļodnieks, Visvaldis un Jolanta Bokums, Ieva Bolsteins, Gunārs Boršteins, Nora Bošs, P. Brants, Mirdza Brempelis, Anita Briedis-Bildens, Aija Briedis-Day, Norman Brockmeier, Elvīra Brūna, Raita Brunovskis, Peters Bruvelis, Felikss V. Buks, Austra Bundža, Arturs Burģelis, Sandra un Arnis Burvikovs, Anastasija Buss, Tatjana Buyscoll, Violeta un Bob Byram, Jānis Cakars, Egīls Caune, M. Caune, Mintauts un Ilga Caune, Elvine Celiņš, Ernests W. Celmiņš, A. Cibis, Z. Cibis, Aina Cielavīnš, Juris un Daira Cīlnis, L. Cīlnis, Edvīns un L. Circenis, Benita Cirulis, Astrīda Cīrus, Dace Copeland, Regina Cunculs, Vija M. Cunningham, Velta Čakāns, Vladislavs Čīvzelis, Voldemars Dadzis, Ēriks un Staņislava Dambergs, Elvīra A. Danenbergs, Kārlis Dankers, Pēteris un Mirdza Daugavietis, Voldemārs Daugavietis, Vanda Dauksts, Jānis Deglis, Elza I. Deimants, Arturs O. Deksnis, Margarita Delle, Wallace un Lois Demaagd, Pēteris Digulis, Elīta Dilevka, Arturs Dinbergs, Dr. Ruth B. Dinbergs, A. un R. Diprofio, Elga S. Dombrovskis, Elīta un Roger Dorwart, Andrejs un Gunta Douglas, Juris Draguns, L. Dravenieks, Velga Drillis-Eizis, Rita Drone, Kārlis J. Druva, Rita Ducis, Paulis un Inta Duks, Uldis Dujevskis, Ilmārs un Baiba Dumpis, Egons Dunens, Dzintra J. Dungan, Vladislavs Dzelme, Tālivaldis un Dorothea Dzenis, Lisa Edmondson, Maija un Alvin Eerkes, Laima M. Eggerts, Jānis un Ērika Egle, Benita un Andris Eglīte, Mirdza Eglīte, Osvalds un Hilda Eglīte, Alvis Eikstrems, Voldemārs un Ārija Eizenarms, Gunārs Ejups, Līga un Imants Ejups, Ilze Ekmanis, Edgars Ž. Elferts, Ojārs Emars, Rasma Ence, L. England, Juris un Ausma Epermanis, Ruta Eramus, Irene Erdmanis-Baiže, Vija un Olģerts Ernstsons, Arturs Ezeriņš, Carl J. Feldmanis, A. Felzenbergs, Vladimirs un Mia Filatovs, Rasma Finlayson, Austra Fischer, Anda Foser, Jennifer Fosness, Daina E. Francis, Helēna Frank, Erna Freiberga, Jānis un Izīda Freijs, Ivars un Ruta Freimanis, Voldemārs un Vera Fricsons, Mirdza un Artūrs Gaikis, Viesturs un Ieva Gāle, John E. Galējs, Rasma un Jānis Galiņš, Leonards Gallen, Mirdza Garskis, Dace un V. Garuta, Eriks un Vita Gebauers, Olgerts Gebauers, Darte Gercāns, Jānis Giga, L. Gilman, Raymond un Līga Gonzalez, James un Eileen Gould, Ruta un Kārlis Granti, Meta Grants, Valida Grasis, A. Grasmanis, Peters Graube, Monvids Graudiņš, Gunars Graudiņš, Laimdota Grauds, Sigurds Grava, Edwins un Lia Gredzens, Ilze Greear, Peter Greizins, Konrads Griķīts, Andrejs un Gunta Grīslis, Ausma Grīviņa, Gita Grīviņš, Inara Grosskurth, Jānis J. Grote, Baiba J. Grube, Daina Gudrais, Erna Gulbis, Rolands Gundrups, Skaidrīte Hāgelis, Bruno un Gunta Hirsch, Ērika R. Horns, J. Horton, Vija Hosp, Millija Howe-Lūsina, Gunārs Iesalnieks, Jānis un Ināra Ievāns, Eriks un Ingrida Ieviņš, Zelma Ikstrums, Andris un Jean Indriksons, Ligita un Aivars Inka, Georgs Ivanovs, Gunārs Jakobsons, E. Harry Jancis, Arturs Valters Janjons, Irma Janschewsky, Andrejs Jansons Andrejs Jansons, Angelika Jansons, Astrīda Jansons, Dr. Vilma un Ansis Jansons, Irene Jansons, Maksis un Olga Jansons, Markus Jansons, Anita Jansons-Knoch, Kārlis Jaunārājs, Tamara un Jānis Jaundzems, Līga un Ilgvars Jēkabsons, Marta Jekums, Ingrīda Jirgens, Joyce Johnson, Skaidrīte Johnson, Alvis Jordāns, Ruta Jostsons, Ivars Jozus, Daina Jumiņš, Māris un Yvette Jurevics, K. Jurisons, Helene Kaisels-Gipters, Elmārs Kalnaraups, Uldis un Vita Kākulis, Dzintars Kalnīņš, Ināra un Juris Kalnīņš, Kārlis Kalnīņš, Leons Kalnīņš, Rasma Kalnīņš, Velta Kalnīņš, Richards Kalunds, Viktors Kancāns, Haralds Kaplis, Anna Karass, Alfreds Karkliņš, Dz. Karlbergs, Zelma Karlsons, Jānis un Karena Karps, Staņislavs Kašs, Ģirts un Liена Kaugars, Bertrams Keire, Ivars un Austra Kēlers, Biruta Kelley, Milda Kengis, Maija Kildiņš, Arnolds Kīns, Juris un Ollita Kīns, Mirdza Kīrsteins, Lydia V. Kīrsteins, Kaija Kīrsteins, Lidija Kīrsteins, Hilda Kitners, Brigita Klauss, Peters Klavīnš, Bruno H. Kleimanis, Aleksis un Elvīra Kleinhofs, Ilze V. Koch, Galina Kolbs, Kārlis V. Kopāns, Karl Kopmanis, Dzintra Kornets, Saiva M. Kostecki, John Krastin, Edgars un Erna Krastkalns, Rasma Kraulis, Ruta Kress, Haralds un Ārija Krieviņš, Rainis un Margaret Krigens, Tekla Kristbergs, Mārtiņš Uldis un Nelliņa Kronītis, Rita Krūmiņa, Tija Krūmiņa, Alfons Krūmiņš, Arvīds Krūmiņš, Gothards Krūmiņš, Ligita Krumkalns, John Krustiņš, Paulis un Rita Kubuliņš, Davids un Inga Kuczera, Arvīds Kūlīts, Ruta Kupcis, Nikoleta un Arnis J. Kuplins, Alma Kupreiciks, Pauls Kupšis, Ervīns un Ilga Kurens, Baiba Kūriņa Gillard, Jānis un Ilga Kurmiņš, Imants Kurmis, Skaidrīte Kušķis, Valdis Ķeris, Gunars Ķilpe, Jānis Ķīrpītis, Alda R. Ķīrsis, E. Ķīrsis, Dr. Andrejs un Ilona Ķīsis, Dr. Jānis Labsvīrs, Tekla Lachs, Jūlijs K. Lācis, Anna Lāčkājs, Olģerts Žanis Lagzdiņš, Jānis

ZIEDOJUMI MUZEJAM

un Inese Laimiņi, Sigmunds Laizans, I. Lakstīgala, Maija Lagkstīgala, Valentīna un Silvestrs Lamberti, Alise Lange, Livija Lanka, Arvids Lans, Elizabete Lapainis, Aldis un Susan Lapīņš, Pēteris Lapīņš, Juris un Christina Lazdiņš, Anna Lapīņš-Sparling, Valija Laube, Dzintars un Līga Lauris, Vilma Lauris, Indulis un Lita Lauzums, F. LaVergne, Ilze Lazdiņš, Miervaldis un Lilija Lazdiņš, Pēteris un Rita Lazdiņš, V. Lazdiņš, Arija Lee, Alberts un Skaidrīte Legzdīnš, Kārlis un Hermine Legzdīnš, Austra Lejīņš, Baiba Lejīņš, Amanda Lejnietis, Arnolds A. Lelis, Edgars Lesiņš, Igors Liders, Ilga Lielausis, Alfrēds Liepa, Baiba Liepīņš, Ernests Z. Liepīņš, Hugo un Velta Liepīņš, Indulis Liepīņš, Kārlis Liepīņš, Jānis un Lidija Liepnieks, Milda Lietiņš, Aina Linden, Aina Lizenbergs, Aina Liziņš, John Lubans, Alma Ludins, Aida E. Lund, Gerald Luss, Elza Luters, Vaira Lyons, Anna Matuzals Edward I. Mackus, Raimonds un Livia Maculans, Guna Magone, Haralds Maneks, Arnolds Martins, Silvia Matthews-Peterjānis, A. Maurins, Biruta Mayer, Ike Mayrens, Ingrīda McDonald, Baiba McMinn, Aija Medenis, Daina Mednis, Maija un Modris Mednis, Uldis Mednis, George un Ināra Meisters, Vilma Melnbārdis, Velta A. Melnbrencis, Daina Meltbārdis, Anita Mertdagan, Austra Mežaraups, Zigurds Michelsons, Zigurds E. un Ingrīda Mielens, Austra Miezis, Vija Miezītis, Dr. V. Mileiko ar kundzi, Herberts Misīņš, Veronika Mitenieks, Nancy L. Mogle, Astrīda Muīžnieks, Katrīna un Pēteris Muīžnieks, Guna S. Mundheim, Helmutis Murmanis, Lorena Murphy, Zelma Mūrmanis, Lydia Neibergs, Dagnija Neimane, George Neimanis, Judith Neimanis, Livija Helena Neimanis, Marija Netz, Dr. V. E. un M. Nikmanis, Margarita Nīkurs, Rudite Nisargand, Austra Nora, Māris Nora, Alīde Ogrīņš, Adele Oksis, Biruta un Peters Olsteins, Krišs Ore, Lelde un Guntis Ore, Juris V. un Silvia Orle, Olgerts Orleans, Aivars Osis, Dzintra Osis, Zenta Osvalds, Maigonis Otto, Dr. Arthur J. Ozoliņš, Prof. Valija Ozoliņš, Uldis Peters Ozoliņš, Vera Ozoliņš, Gunars Ozols, Līlīja Paegle, Tālivaldis Paegle, G. Paeglis, Zigurds Paeglis, Jūlija Pakalniņš, Teika Pakalns, A. Pakalns un S. Laizāns, J. un G. Paleja, Voldemārs un Aina Pamovski, Edward Pasche, Ilmārs un Dzintra Paupe, Jānis Peize, Olga M. Pelcis, Velta V. Pelcis, Jānis Aivars Pelēķis, Laura Peterson, Ivars un Meredith Pētersons, Milda un Jānis Pētersoni, Ērika Pētersons, V. Pētersons, Zenta Pētersons, Leonija Petraška, Jānis un Ruta Petričeks, Eriks Petrovskis, Nora Pillanders, Emīls un Austra Piņķis, Milda Pladars, Aldis S. Platacis, Vilnis Plostīnš, Gatis un Minjona Plūme, Eugenījs Počs, Janis Pogulis, Valija Polis, Gunārs Potāpovs, Jānis un Rasma Priede, Antra Priede Berger, Ainis Priedīte, Irene Priedīte, Elmārs Priedītis, Juris un Ilga Pruzinskis, A. un L. Pruzinskis, Ilga T. Pubulis, Kārlis un Milda Pucis, Velta Pudans Kalvis, Marija Pukinska, Herta Pukinskis, Aina un Juris Pūliņš, Ara B. Pumpurs, Alfreds Purens, Mirdza Purīja, Ilgvars Pūris, Anda Rabācs Foster, Jānis Račevskis, Leoīne Raestas, Voldemārs Riekstiņš, Alnis Ramanis, Vita Ramanis, Astrīda S. Ramrath, Jānis Ranka, Austris A. Raņķis, Edvīns un Beatrise Rasums, Valija Rauceps, Uldis Rava, Biruta Ravovskis, Dzidra Razevska Upāns, Anne Readdy, Jānis Reikums, Edmunds Reineks, Ēriks un Ingrīda Reineks, Vita un Zigurds I. Reineks, Nikolajs Reinfelds, Elfride Reinholds, Janis un Inta Reinis, Austra un Ludvigs Reiters, Jānis un Ilze Resnis, Valdis Revalds, E. Rīdzenieks, Jānis Riekstiņš, Vera Riekstiņš, Vilma Riepnieks, Alfreds Rimša, A. Ripa, Helmars un Ausma Ritters, Kārlis un Astrīda Robežnieks, Laila Robiņš, Jānis B. Robiņš, Oskars Rodiņš, Velta Ronis, M. Roper, Sandy un Ilga Rouchut, Gerda Roze, Ilona Roze, Bruno Rozenlils, Malvine Rozītis, Alberts Rudzats, Elmārs un Rūta Rudzītis, Gaida Rudzītis, Helmars Rudzītis, Barbara A. Rumbergs, Julieta Rumbergs, Valda Rūsa, Solveiga Rush, V. un L. Rūsis, Ellija Russell un Emīlija Freimanis, Gunars un Aina Salenieks, Ludis A. Salīņš, Laimdota Sausais, Nelliņa Sautiņš, Biruta Schultz, Katrīna Schwartz, Maija un Frank Sedzielarz, Dr. Roberts Seisums, Alfreds R. un Vilma Semeiks, E. A. Sensnovis-Andar, Anna Sergejevs, Biruta Sibole, Dainis Sīka, Vilma Sildegs, Jānis Silenieks, Guna Silis, Liene Sīlis, Aina Sils, Edwīns Simanis, Vito un Ināra Sīmanis, Dr. Guna Simons, Antonija Sinkēvics, Harry Sitam, Markus un Jānis Skābārdis, S. Skerritt, Olģerts un Rita Skočiņš, Alise Skrapa, Voldemārs un Gaida Skudra, Lūcija Skuja, Elga E. Smildziņa, Ilmars un Irena Smiltiņi, Rasma Sockis, Irma Sokova, Andrejs Spārniņš, Gunārs un Dzidra Spielbergs, Sandra un Kārlis Spolītis, Alberts Sproģis, Emma Sproģis, Edmunds Sprūde, D. Spunde, Valfrīds Spuntelis, Serge un Linda Stasenko, Skaidrīte Stegers, Valdis Steinbergs, Hermanis Sternbergs, Gunārs Stopnieks, Ruta Straffon, Velta Straume, Helena Strautiņš, Valdis Strautmanis, Gundars un Astrīda Strautnieks, Arkādijs Strazdiņš, Jānis Strēlnieks, Vilnis un Maija Strēlnieks, Andrejs Strīķis, Guntis Strīķis, Salvīns Strods, John J. Students, Jūlija Stūre, Juris Stūris, Telka Styuriska, Maija un Uldis Sūrmanis, Kārlis Svanks, Andra un Edwards Swiebocki, Stanislavs Šaltāns ar ģimeni, Kristaps Šifers, A. Šķēris, Danuta Šķirmants, E. Šmidchens, Kaspars Tuters, A. Üdris, Aija Üdris, Mirdza Üdris, Teodors un Lidija Uldriķis, Ruta Üle, Augsts Upītis, Edvīns un Anneliese Upītis, Rasma S. Upmanis, Mārtiņš un Viktorija Uskurs, Emil Vaisvilas, Visvaldis un Gaida Valkovski, Vikentījs un Brigita Valts, Maija Vanags, Irēna Vanuška, Dr. Auseklis Vārpa, Vitalis un Anna Varpsalietis, Krista Vārsbergs Bradburn, Jānis un Biruta Vaskis, Artūrs un Aina Vatvars, Rita Veane, Gayle un Al Veinberg, V. Velkme ar ģimeni, Dace Venters, Vija Vidzemnieks, Aleksandrs Imants Vijums, Gunārs Vijups, Rasma Vilciņš, Valdis Vilciņš, Jāzeps Vingris, Bronislavvs un Biruta Visockis, Mirdza Vītiņa, Velta Vitner, Anna Vitoliņš, Gunārs Vitoliņš, Vitauts R. Vitoliņš, Milda E. Vitols, Ruta B. Vitols, Anna Voldiņš, K. Waterburg, D. G. Williams, John L. Winters, Benita Wozich, Dr. Zigfīds un Paulīne Zadvinskis, Gvido Zakovičs ar ģimeni, A. Zaks ar ģimeni, Pēteris Zālītis, John J. Zalums, Kārlis Zamurs, Jānis Zārds, Dzintra L. Zariņš, L. un T. Zariņš, Pēteris A. Zariņš, Raimonds Zariņš, Vera Zariņš, Žanis un Roze Zariņš, Andrejs un Patsy Zāmelis, Juris Zebergs, Peteris Zeltiņš, E. un C. Zemgalis, Valda Ziemelis, Vilmaars un Beatrise Zīle, Līdija Zītviņš, Antons Zolans, J. un Biruta Zommers, Lauma un Ivars Zušēvics, Jānis Zvārgulis, Kārlis Zvejnieks, Alfrēds un Rasma Zvirbulis;

15. ZSB, Anonīms, Central DuPage slimnīcas laboratorija, City Realty Developments Corp., Daugavas Vanagu Britu Kolumbijas nodaļa, Daugavas Vanagu Fonda valde Anglijā, Eiropas vasaras skola, Grand Rapido Latviešu kredītbiedrība, Harbor Pediatric Medical Group, Internacionālā skola, Kanberas Latviešu biedrība, Korporācija "Dzintra", Korporācijas "Patria" Čikāgas kopa, Latv. ev. lut. Vienības draudze Sidnejā, Latvian Senior Citizens Assoc., Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība, Mančestras latv. ev. lut. draudzes Dāmu komiteja, Melburnas latv. ev. lut. baznīca, Oregonas latv. ev. lut. draudzes Dāmu komiteja, Otavas latv. ev. lut. Miera draudze, Sioux Falls latv. ev. lut. baznīcas dievkalpojumu kopa, Vilimantikas latv. ev. lut. draudze, Winfield Pathology Consultants, S.C.

ZIEDOJUMI MUZEJAM

Jubileju veltes

18. novembra sarīkojuma ziedojuvi – Oregonas Latviešu biedrība: Alfreds Balodis, Raimunds un G. Blūms, Visvaldis un Jolanta Bokums, Mirdza Bremelis, L. Cīlnis, A. un R. Diprofio, Osvalds un Hilda Eglītis, Dace un V. Garuts, L. Gilman, Kārlis un Ruta Granti, Ilze Greear, Andrejs un Gunta Grīslis, K. Jurisons, Kārlis Kalnīņš, Dz. Karlbergs, Jānis un Ilga Kurmiņš, Arvīds Kūlīts, Gunars Ķilpe, V. Lazdiņš, Dr. V. E. un M. Nikmanis, Juris V. un Silvia Orle, A. Pakalns un S. Laizāns, Voldemārs un Aina Pamovskis, Ellija Russell un Emīlija Freimanis, Uldis un Rita Sēja, S. Skeritt, Ilmars un Irena Smiltiņi, Andrejs Spārniņš, Rita Šrams, Alja Ūdris, Visvaldis un Gaida Valkovski, Gvido Zakovičs ar ģimeni, Žanis un Roze Zariņš, J. un Biruta Zommers, Anonīms

18. novembra kopējā dievkalpojuma kolekte – Mančesteras Dāmu komiteja

Atzīmējot korporācijas "Tālavija" 100 gadu pastāvēšanu – korporācija "Tālavija"

50 gadu jubilejas sarīkojuma velte – Aiovas Latviešu biedrība

Ziemassvētku ziedojuvi – Aina Lizenbergs, Konektikutas Studenšu Korporāciju kopa

Ziemassvētku kartiņu un dāvanu vietā – Violeta un Bob Byram, Vija Miezītis

Ziemassvētku velte Vijai Miezītei – Tālivaldis un Dorothea Dzenis

"Zīmīgās" jubilejas dāvanu vietā – Vilma M. Didrichsons

Pulkveža **V. Baloža** un ārstes **I. Balodes** 60 gadu laulības jubilejas atcerei – Edgars Ž. un Rasma Elferts

Veronikas Elferts 80 gadu dzimšanas dienas velte – S. Ābolīņš, Dr. V. un I. Balodis, A. Cibis, Z. Cibis, Edvīns un L. Circenis, L. Dravenieks, Maija un Alvin Eerkes, A. Felzenbergs, E. Ķirsis, Aija Pakulis, V. Pētersons, A. un L. Pruzinskis, Dzidra Razevska Upāns, E. Rūdzenieks, M. Roper, V. un L. Rūsis, D. Spunde, A. Thorstensen, F. LaVergne, K. Waterburg, E. un C. Zemgalis

Visvalža Manguļa 70 gadu dzimšanas dienā dāvanu vietā – Olģerts un Ruta Balodis, Andris un Inta Bērziņš, Aija Blumfelds ar ģimeni, Edmunds un Grietīga Brigmanis, Mintauts un Ilga Caune, Ilze Ekmanis, Juris un Ausma Epermanis, Jānis un Izīda Freijs, Brigitā Klauss, Indulis un Lita Lauzums, Ilmārs un Dzintra Paupe, Ilgvars Pūris, Edvīns un Beatrice Rasums, Jānis Reikums, Elmārs un Rūta Rudzītis, Ruta Vītols

Oļģerta un Elmas Miniats jubilejas velte

Jura un Ollitas Valaiņu jubilejas velte

"DOKUMENTI LIECINA" CEĻO UZ LATVIJAS SKOLĀM

Foto: D. Staško

Okupācijas muzeja izglītības programmas vadītāja leva Gundare un darbiniece Dzidra Zujeva (stāv) sagatavo izdalīšanai Latvijas skolām mācību līdzekli *Dokumenti liecina: Latvijas vēstures dokumentu izlase skolām 1939–1991*. Pateicoties ārzemju latviešu atsaucībai, krājuma komplekti (10 – 15 grāmatas) līdz šim jau ir nonākuši vairāk nekā 320 Latvijas skolās, kopā pāri 3500 eksemplāru. Ziedotāju vidū iet īpaši minamas daudzas Daugavas Vanagu un Vanadžu kopas, Grand Rapidu latviešu saime, kas ar

savu 14. jūnija ziedojuvi krājumu komplektus nodrošināja pāri par 100 skolām, PBLA Kultūras Fonds un daudzi tautieši, kas grāmatas dāvinājuši savām skolām vai ziedojuši atkārtoti, kā apkārtrakstā aprakstītā tautiete Elvira Buša. Sevišķa ielīme katrā grāmatā min dāvinātāja vārdu. Ziedojuma pieņemšana turpinās. Desmit

eksemplāru komplekts maksā ASV \$40, ko var iemaksāt OMFA kasē, norādot mērķi.

Šis ir pirmais šāda veida mācību līdzeklis Latvijā par okupācijas laiku un tā nodarījumiem. Dokumenti reproducēti faksimilā, atšifrēti, anotēti un apgādāti ar didaktisku aparātu, lai skolēni varētu ar tiem patstāvīgi strādāt. Okupācijas muzejs krājumu izmanto arī skolotāju semināros, kuŗos skolotājus apmāca modernās vēstures mācību metodēs.

Valters Nollendorfs

ENGLISH LANGUAGE SECTION

Dear Friends and Supporters of the Museum

The work of the Museum of the Occupation of Latvia is as extensive and important as the years of occupation were long and destructive for the Latvian state, its people, and its spirit.

Since first opening our doors in the summer of 1993, we have welcomed the people of Latvia, tourists, journalists, and visiting officials. The museum has brought student groups to study the museum exhibits, invited teachers for workshops, and has taken special thematic exhibits on the road to schools outside Riga.

Since 1998, the Museum has been entrusted by the Latvian government with hosting state protocol visits by foreign dignitaries.

The government has also sponsored the museum's traveling exhibition telling the story of Latvia's independence, occupation, and renewed independence. "Latvia Returns to Europe" has been shown to the European Parliament in Brussels, to the Council of Europe in Strasbourg, and to the meeting of the ambassadors to the European Union in Lisbon, Portugal. The exhibit has traveled to Oslo, Copenhagen, Paris, Warsaw, Liege, Luxembourg, Norrköping, and Stockholm.

In the next several years, we also plan special commemorative exhibits of the June 14, 1941, deportations, the German occupation, the fate of Latvian soldiers and sailors in the Second World War, and we hope to examine the occupation from the human perspective through the life stories of a selected dozen Latvian families.

Our work has been possible only with the help of everyone who shares this commitment to Latvia's survival. We thank you for your past support and hope for continued generous help in the coming year.

Paulis Lazda, Chairman

The Governing Board of the Museum of the Occupation of Latvia Foundation

Honorary Council of the Museum

Dr. Georgs Andrejevs – Latvia's Ambassador to the Council of Europe, Latvia's Foreign Minister 1992–1994

Vizma Belševica – Poet

Paul Goble – Vice Director, Radio Free Europe / Radio Liberty

Ojārs Kalniņš – Director, Latvian Institute, Ambassador to the US, 1993–2000

Dr. Dietrich A. Loeber – Professor of Law, University of Kiel

Dr. Jānis Stradiņš – President, Latvian Academy of Sciences

Dr. Heinrihs Strods – Professor of History, University of Latvia

Guntis Ulmanis – President of Latvia 1993–1999

Dr. Vaira Viķe-Freiberga – President of Latvia

In this Issue...

"Healing" is a key word in Editor Anda Līce's reflections about the vignette photo by the Museum's staff photographer Aivars Reihholds: "We need to wish very, very hard to heal the land of our birth". Indeed, the Museum is dedicated as much to remembering the wounds of the past as it is to healing them for the future.

In the very center of Riga, the Museum has become a place of learning, research about and commemoration of the years 1940 to 1991 when Latvia was subjected to the rule of two foreign totalitarian powers: a Soviet, a Nazi German and another Soviet occupation, which lasted for over 50 years.

This Newsletter is dedicated to friends and supporters of the Museum, who are addressed by the Chairman of the Museum Foundation's board, Prof. Dr. Paulis Lazda. Lazda and the Museum's Coordinator of Public Relations, Dagnija Staško were recent recipients of Latvia's highest civilian distinction, the Three-Star Order. Among the many distinguished visitors to the Museum in the past 6 months was the President of the Republic of Greece, the Foreign Minister of the Swiss Confederation, and two members of the Israeli Knesset.

Some of the Museum's most intense efforts are directed at preserving the memories of those who were victims of inhuman laws and treatment. The Museum's Video Project preserves their testimonies on videotape. The need for immediate action is illustrated by the fact that in the last 6 months five of the witnesses passed on. New artifacts are among the most valuable and precious acquisitions. Each one of them has a touching personal story to tell, and Anda Līce has poeticized each one. The Education Program, led by Ieva Gundare, conducts teacher seminars and teaches occupation period topics to numerous school classes. This fall, a new type of extended teacher seminar was enthusiastically received. The Museum received a generous gift from an anonymous donor, which allowed placing two special four-page spreads in *Lauku Avīze*, the Latvian newspaper with the highest circulation. One dealt with the Museum's mission and programs; the other commemorated Latvia's 62nd anniversary with the theme "The Flag and Its Stories".

Unfortunately, the Museum lost on November 10, 2000, one of its founders and long-time fundraiser Dr. Rūsiņš Albertiņš. His friends have started a fund in his memory to benefit the Museum. This is the largest of many memorial donations that the Museum has received. The fundraising campaign carried out by the Museum's support group in the USA has provided major support as well. Such support is needed because about 85% of the Museum's operating costs in 2000 were covered by donations and grants.

Valters Nollendorfs

MUZEJA JAUNĀKĀS ZIŅAS

Muzejs pateicas...

Lielu darbu muzejam vajadzīgo līdzekļu nodrošināšanā veic Okupācijas muzeja fonda Atbalsta grupa (OMFA) Klīvlandē ar savu priekšsēdi Dr. Ilzi Schwartz. OMFA valdes loceklis Verners Rūtenbergs mums raksta:

"Savā ikgadējā līdzekļu vākšanas akcijā 2000. gada oktobrī OMFA ar talciniekiem izsūtīja ASV latviešiem 12,000 vēstuļu. Talcinieki bija Artūrs un Ausma Gravas, Kornēlijs un Rasma Dinbergi, Vilmārs un Dzintra Kukaiņi, Jānis Resnis, Silvija Resnis, Ināra Zariņš, Merija Krūze, Zenta Knežinska, Ilze un Richards Schwartz, Verners Rūtenbergs un Guna Rūtenberga. ASV latviešu izceļsmes tautieši parādīja lielisku izpratni par muzeja nozīmi. Akcijas ienākumi – ap USD 100,000 – segs turpat trešo daju no USD 270,000 kopējiem muzeja izdevumiem 2001. gadā. Grupa cer, ka atbalsts nākamajai akcijai 2001. gada rudenī būs tik pat apjomīgs.

Ilze Schwartz ir 2001. gada aprīlī izsūtījusi vēstules ASV un Kanadas latviešu draudzēm un organizācijām ar aicinājumu, pieminot 1941. gada 14. jūnija notikumus, ar zieņojumiem atbalstīt Latvijas Okupācijas muzeju, kur glabājas vēsturiskas liecības par šiem un citiem okupācijas varu pāri darījumiem Latvijai un latviešu tautai."

Okupācijas muzejs sirsnīgi pateicas Ilzei Schwartz, atbalsta grupai un visiem talciniekim par pašaizliedzīgo, lielo darbu!

D. Staško

Jaunākās ziņas muzejā...

- 16. maijā iepazīstināsim lasītājus ar *Okupācijas muzeja Gadagrāmatu 2000: Komunistu un nacistu jūgā*;
- 14. jūnijā atklāsim jaunu tematisku izstādi par 1941. gada 14. jūnija notikumiem. Atklāšanā piedalīsies Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga;
- Veidojam izglītojošu, bagātīgi ilustrētu izstādi par Latvijas neatkarības zaudēšanu un 50 gadiem zem divām okupācijas varām, kas ceļos pa Latvijas skolām, kultūras namiem un muzejiem. Izstādi veidos ap 27 planšetes 70x100 cm, krāsās, ar skaidrojumiem latviešu, angļu un krievu valodā. Varēsim daļēji izmantot pa Eiropu ceļojošās muzeja izstādes materiālus, tomēr katrā planšete ar ierāmēšanu izmaksās ap USD 100–120, kopā ap USD 3000. Pašlaik meklējam līdzekļus izstādes veidošanai. Izstādes atklāšana paredzēta Daugavas Vanagu 10. Globālajās dievnās Valmieras novadpētniecības muzejā, 2001. gada 2. augustā;

- Okupācijas muzeja pārstāvja pienākumus Kanādā ir uzņēmies **Māris Pūliņš**

One Corporate Plaza
2075 Kennedy Road
Scarborough, Ontario
Canada M1T 3V3
Telefons: 416-412-4305, fakss: 332-6779

Līdz nokārtosies nodokļu atvilkumu formalitātes, Kanādas latvieši lūgti ziedot muzejam ar DV Kanādas valdes starpniecību.

Ja jūs vēlaties atbalstīt Okupācijas muzeju, lūdzam izpildīt anketu:

Ziedojojot ASV (ar nodokļu atvieglojumiem), čeki rakstāmi: OMFA c/o Daina Albertiņa 1053 Alder Lane Naperville, IL 60540 Tālr. 630-357-2798	Ziedojojot citur pasaulē, čeki vai naudas pārsūtījumi rakstāmi: OMF Unibank of Latvia, Branch Ridzenes Bank Code 310101900, SWIFT code UNLALV2X Latu konta Nr. 02-400 700 517 ASV dolāru konta Nr. 02-000 758 006
☐ Pievienoju ziedoju.	
☐ Piesaku gadskārtēju ziedoju.	
☐ Pievienoju pirmo maksājumu, lūdzu, sūtiet man gadskārtēju atgādinājumu.	
☐ Vēlos uzzināt par iespējām novēlēt Okupācijas muzejam īpašumus Latvijā.	
☐ Vēlos uzzināt par iespējām atstāt Okupācijas muzejam testamenta novēlējumu.	
☐ Savu ziedoju novēlu (vārds, uzvārds) piemiņai.	
☐ Vēlos uzzināt par iespēju palīdzēt muzeja darbā.	
Vārds, uzvārds:	
Adrese:	
Telefons/fakss:	
Paraksts:	Datums:

IEVĒRĪBAI! Dokumentu vai priekšmetu nodošanas kārtība Okupācijas muzejam

Muzejs visus saņemtos materiālus reģistrē un par tiem izsniedz īpašu pieņemšanas aktu. Iespējams materiālus nodot muzejam pastāvīgā lietošanā vai arī uz nosacītu laiku. Svarīgi materiālus identificēt, pievienojot katram dokumentam vai priekšmetam:

- 1) norādi – vai dokuments ir oriģināls vai kopija, vai priekšmets ir oriģināls vai atdarinājums;
- 2) īpašnieka vārdu un adresi;
- 3) priekšmeta vai dokumenta vēsturi – no kā un kad tas iegūts;
- 4) ja iespējams, priekšmeta vai dokumenta datumu, vietu vai cita veida raksturojumu, kas palīdz noteikt tā vēsturisko izcelsmi un specifiku;
- 5) fotogrāfijām, cik iespējams, tajās redzamo vietu un priekšmetu aprakstus un cilvēku vārdus, kā arī vietu, datumu vai vismaz aptuvenu uzņemšanas laiku;
- 6) skaņu vai videolentē ierunātām atmiņām – īsu rakstveida satura aprakstu.

Materiāli sūtāmi vai nododami: Okupācijas muzejā

Strēlnieku laukumā 1

Rīgā, LV-1050

Latvia

Tālrunis +371 7212715; fakss 7229255; e-pasts <omf@latnet.lv>

Apkārtraksts Nr. 11, 2001. gada aprīlis. Rīga.

Apkārtraksts iznāk divas reizes gadā.

ISSN 1407-3668

Apkārtraksta vinjetē izmantota A. Reinholda fotogrāfija.

Redaktore Anda Līce

Korektore Dzintra Auziņa

Ievērotas iesniegto manuskrītu Latvijas un ārzemju latviešu rakstības atšķirības.

Zanes Baķes makets

Aivara Reinholda foto

Latvijas Okupācijas muzejs (OM)

Strēlnieku laukumā 1

Rīgā, LV-1050

Telefoni: OM birojs: 7212715, Izglītības programma: 7211030

Fakss: 7229255 E-pasts: omf@latnet.lv

Kuponu izpildītāju ievērībai

Ziedotāju vārdus ierakstām sarakstā tā, kā to norādījuši paši ziedotāji.